

**Sdělení Davida Prosperiho,
zastupujícího prezidenta Fraternity Comunione e Liberazione,
členům hnutí Comunione e Liberazione.
Spojení prostřednictvím videa, Milano, 29. listopadu 2021**

Písně:

- *Canzone dell'ideale (Parsifal)*
- *La strada*

Dobrý večer všem. Především vám děkuji za to, že jste dnes večer přispěli, i když jste byli informováni jen krátce předem. Děkuji vám také za trpělivost, s níž jste po zprávě o rezignaci otce Juliána čekali na objasnění vyhlídek, pokud jde o vedení našeho hnutí.

Ujišťuji vás, že mé poděkování každému z vás není formální. Jsem hluboce přesvědčen, že úctyhodný postoj plný pozitivního pohledu a naděje, který jsem v těchto týdnech viděl u tolika z vás, je vzácným plodem výchovy k víře, kterou jsme v tomto společenství získali.

Zpívali jsme „Krásná je cesta pro toho, kdo po ní kráčí...“ (C. Chieffo, „La strada“, in Canti, Società Cooperativa Editoriale Nuovo Mondo, Milano 2014, s. 241). Pokračujme tedy v naší cestě bez zastavení: cesta je krásná a bezpečná, nemusíme se ničeho bát, protože, jak říká Pán, „budu s tebou, položil jsem ruku na tvé srdce“ (C. Chieffo, „Canzone dell'ideale (Parsifal)“, in Canti, op. cit., s. 223-224). Okamžitě jsem se o tom přesvědčil v přívalu zpráv a dopisů, které mi tento víkend přišly v reakci na dopis, který jsem vám napsal v sobotu večer. Už toto je první svědectví, že jsme na cestě. A že jsme na společné cestě. Děkuji vám mnohokrát.

Navrhl jsem krátké setkání, na kterém bychom se podělili o rozhodnutí týkající se života hnutí v této citlivé fázi naší historie. Rád bych se s vámi proto podělil o výsledky mého rozhovoru s kardinálem Kevinem Farrellem, prefektem Úřadu pro laiky, rodinu a život, který se uskutečnil minulý čtvrtek 25. listopadu, a stručně připomněl obsah dopisu, který jsem vám napsal v sobotu.

Prefekt nejprve potvrdil, že v případě rezignace prezidenta podle článku 19 stanov naší Fraternity, ho plně nahrazuje viceprezident. Kardinál mi proto udělil plné pravomoci prezidenta a upřesnil, že se jedná o dočasný mandát, který skončí, až se uskuteční volby nového prezidenta Fraternity, které se musí konat v souladu s generálním dekretem vydaným úřadem 11. června 2021. Prefekt rovněž upřesnil, že v důsledku tohoto dekretu, který vstoupil v platnost 11. září loňského roku, nemůže Ústřední diakonie ve svém současném složení přistoupit k volbě nového prezidenta, a dodal, že k tomu nemůže rozumně dojít dříve, než uplyne nejméně dvanáct měsíců ode dne mého nástupu do funkce. Tento čas bude ve skutečnosti nezbytný k přípravě nových voleb podle kroků, které nyní stručně připomenu.

Jak jsem vám již napsal, prvním krokem v této přípravě bude schválení nových stanov. Proces revize bude muset zahrnovat také interní konzultace v rámci Fraternity. Cílem těchto konzultací je zajistit, aby nové normy co nejlépe odrážely originalitu našeho charismatu, a tedy specifickou identitu Fraternity CL v církvi.

Za tímto účelem jmenuji v krátké době komisi, která bude mít poradní funkci vůči Ústřední diakonii Fraternity. Její složení oznámím co nejdříve. Každý, kdo si to přeje, proto bude moci komisi nabídnout svůj příspěvek. Platné znění stanov Fraternity je k dispozici na internetových stránkách vyhrazených pro členy.

Během našeho rozhovoru jsem prefektovi vyjádřil přání pokračovat v této práci v úzké spolupráci s úřadem a pravidelně kontrolovat stav rozpracovanosti dokumentu, který má být předložen ke konečnému schválení. Kardinál Farrell, který se projevil jako velmi vstřícný a srdečný, otcovsky potvrdil svou ochotu doprovázet nás v této práci i prostřednictvím svých spolupracovníků.

Jakmile bude tento proces dokončen, budeme moci ve vhodnou dobu uspořádat volby místních a regionálních zodpovědných, ustanovit novou Diakonii a nakonec jmenovat nového prezidenta

Fraternity. Dovolte mi říci, že to, co nás čeká, je pro nás z velké části nová zkušenost. Budeme proto muset věnovat potřebný čas tomu, abychom se dostatečně seznámili s právními nástroji, které Diakonie vytvoří. Abychom se na to připravili, je třeba si uvědomit, jaký význam dává církev zákonu ve zkušenosti společenství. Jsme si dobře vědomi toho, že život se nerodí ze zákona a že pro kultivaci kontinuity a vitality hnutí nestačí zaměřit se na volební mechanismy. Nesmíme však mít pocit, že tyto aspekty našeho komunitního života jsou nepodstatné nebo dokonce v rozporu s charismatickou povahou naší zkušenosti. O tom podal svědectví otec Giussani, který jako první do stanov Fraternity, schválených Svatým stolcem v roce 1982, vložil způsob volby. Musíme je proto stále více považovat za to, čím jsou, a používat je jako nástroje ochrany svobody a posílení naší bratrské zkušenosti. Je to další krok zralosti, který od nás církev žádá: prožijeme ho jako příležitost k růstu v tom, co Carrón nazval našim “církevním sebeuvědoměním” (J. Carrón, “Dopis o rezignaci”, 15. listopadu 2021, clonline.org).

Pokud se každý z nás na tuto cestu vydá, budeme schopni dojít k volbám vědomě a v klidu, v bratrské diskusi mezi sebou o základních otázkách, které se týkají života naší Fraternity.

Tímto bych zakončil tento nezbytný úvod, v němž jsem se vám pokusil co nejjednodušeji a nejpřesněji vysvětlit odbornější stránku požadavků, které na nás církev v současné době klade. Můj rozhovor s prefektem se však neomezoval pouze na tyto otázky. Naopak, měl jsem možnost podělit se s ním o podstatné aspekty života hnutí, z nichž některé mu byly neznámé. Bylo to srdečné a upřímné setkání, při kterém pan kardinál opakovaně vyjádřil svou osobní úctu našemu hnutí i Svatému otci.

Prefekt pak rozhovor uzavřel tím, že mě vyzval, abych tento čas nebral jako závorku, a doporučil, aby život Fraternity a její činnost nebyly pozastaveny, abychom všichni měli zajištěnou jasnou výchovnou nabídku. Jak jsem slíbil v dopise, chtěl bych vám nyní předložit úvahy, které považuji v této době za nejdůležitější.

Poděkování Juliánu Carrónovi

Před jakýmkoli dalšími úvahami bych rád vyjádřil své poděkování Juliánu Carrónovi. Jeho poslední dopis byl pro mě gestem pravdy, které nabídl naší svobodě, aby nás vyzval k převzetí “osobní odpovědnosti za charisma” (J. Carrón, “Dopis o rezignaci”, cit.). Během těchto let jsem měl tu čest s ním úzce spolupracovat, účastnit se stovek schůzek a setkání spolu s ním nebo v jeho zastoupení, navštěvovat společně komunity po celém světě a nabízet mu svůj příspěvek při posuzování situací a problémů, kterým jsme čelili. Nejkritičtějšími fázemi naší nedávné historie jsme prošli společně a navzájem jsme si při tom pomáhali, spolu s dalšími zodpovědnými.

Julián nám v těchto letech vášnivě pracoval na tom, aby nám neustále nabízel slova, která nám pomáhala čelit výzvám doby, v níž žijeme. Když mluvil k hnutí a prožíval je s námi, neúnavně nám připomínal událost, která spojila naše cesty: setkání s živým Kristem tady a teď, které umožnila fascinující osoba otce Giussaniho, otce a učitele, jehož svatost, jak doufáme, církev brzy uzná. Stejně neúnavně nás Julián vedl k tomu, abychom pracovali sami na sobě a snažil se u každého z nás podporovat cestu zrání naší víry, kterou jsme stále více povolání chápat jako svobodné a přesvědčené přilnutí ke Kristu a církvi.

Za to vše mu chci spolu s vámi všemi a také vaším jménem poděkovat.

Výzva k odpovědnosti

Nyní přecházím k hlavní části svého příspěvku, kterou jsem rozdělil do dvou bodů. Nazval jsem je takto: *Výzva k odpovědnosti* a *Společenství jako kritérium vedení*.

Ústřední věta dopisu, kterým nám Julián oznámil svou rezignaci, nás všechny vyzývá k odpovědnosti. “To”, říká Julián poté, co uvedl důvody svého rozhodnutí, “povede každého k tomu, aby převzal osobní odpovědnost za charisma” (J. Carrón, “Rezignační dopis”, cit.).

Je velmi důležité, abychom tuto výzvu uskutečňovali před Bohem, který ve své církvi vzbudil osobu otce Giussaniho, a před církví, jíž je každý charismatický dar nakonec svěřen a jejímž je ona

garantem. Víím, že jste si toho vědomi, také proto, že mnoho z vás mě v těchto dnech požádalo, abych vám pomohl prohloubit význam této Juliánovy věty.

V tomto duchu bych rád uvedl tři způsoby, jak žít osobní zodpovědnost, která se od nás vyžaduje, abychom konkrétně přispěli k tomuto důležitému přechodu. Především je každý z nás zodpovědný sám za sebe a svou osobní věrnost přijatému daru. Studovali jsme to na Škole komunity, kde jsme prohlubovali jednoznačnou výzvu otce Giussaniho: „Každý je zodpovědný za charisma, se kterým se setkal. Každý z nich je příčinou úpadku nebo růstu charismatu, je terénem, na kterém se charisma ztrácí nebo naopak přináší ovoce. Vědomí odpovědnosti za každou osobu je nesmírně závažné z hlediska naléhavosti, loajality a věrnosti. Zastírat nebo snižovat tuto odpovědnost znamená zastírat a snižovat intenzitu dopadu, který mají dějiny našeho charismatu na Boží církve a na společnost” (*Generare tracce nella storia del mondo*, Bur, Milano 2019, s. 134). Každý z nás je tedy především povolán k tomu, aby v každodenním životě zintenzivnil svůj závazek vůči Kristu. Toho můžeme dosáhnout tím, že budeme i nadále brát vážně výchovnou nabídku, kterou nám hnutí předkládá ve všech svých rozměrech. Zvláště bych zdůraznil práci na textech Školy komunity; přispívání k životu společenství, ke kterému patříme, počínaje naší vlastní skupinou Fraternity; věrnost společnému fondu jako gesto účasti na potřebách celého našeho těla a jako výchovu k tomu, abychom vše, co máme, chápali ve funkci poslání církve; a konečně charitativu.

Někteří lidé možná prožívají změny, ke kterým dochází, se strachem a určitou zmateností. Tyto pocity by nás neměly pohoršovat. Pomáhejme si navzájem reagovat na okolnosti, to znamená dobře využívat čas, který je nám den za dnem dán, abychom dobře využili milost, kterou nám Bůh zachránil život, v radosti a vděčnosti za vše, co jsme v těchto letech dostali.

Za druhé, každý z nás je zodpovědný za jednotu hnutí. Rád bych trval na tomto bodě, který považuji v tuto chvíli za rozhodující.

Co jsme viděli, když jsme se setkali s hnutím? Co nás na tomto setkání zaujalo natolik, že nás vytrhlo z lhostejnosti a přimělo nás vydat se za touto společností? Bylo to zvěstování, že život, náš život jako takový, má smysl, má dobré určení. Bylo to zvěstování, které v nás vzbudilo předtuchu pravdy. A toto zvěstování, zvěstování smyslu, který s sebou nese jistotu dobrého určení, se našim srdcím ukázalo v podobě přátelství. Přátelství plného citové náklonnosti k našemu životu, k základním potřebám našeho lidství. Přátelství, které, jak říkával otec Giussani, je “společenství vedené Určením” (*Generare tracce nella storia del mondo*, op. cit., s. 84). A my víme, že Určení už není jen konečným cílem naší existence, ale že je to Bůh, který již od nynějška kráčí s námi. Slovo se stalo tělem a stalo se společenstvím, přátelstvím pro člověka, pro mne, tebe, a to skrze velké společenství Církve a hnutí.

Setkání, které nás svedlo dohromady, mezi námi vytvořilo velmi hlubokou jednotu. Proto cítíme potřebu úcty k lidem, kteří jsou s námi na stejné cestě. A jsme překvapeni, když se někdo jiný setká se stejným příběhem, který my považujeme za svůj - jako se to nedávno stalo našemu španělskému příteli Mikelovi Azurmendimu -. Proto se často spontánně setkáváme se stejným způsobem posuzování věcí. Na druhou stranu utrpení těch, kteří se cítí odstrčeni na okraj společnosti nebo odsuzování ostatními, jak se to bohužel dělo a stále děje mezi námi, je také známkou hloubky našeho vzájemného pouta. Nedovolme, aby se charisma, které nás spojuje, stalo záminkou k rozdělení. Naše vzájemná sounáležitost je nejcennějším dobrem, které máme, protože v ní jsou nám dávány a zachovávány všechny ostatní dary. Proto máme za úkol ji chránit a žít a společně hledat pravdu, kterou nás otec Giussani učil milovat více než sebe, tedy více než lpění na vlastních názorech a projektech.

V této souvislosti je mnohým známý text s názvem “Největší obětí je dát svůj život za dílo Jiného”, v němž hned na začátku otec Giussani říká: “V jednom z chvalozpěvů zpíváme: “K našemu svornému shromáždění ať připojí se nový Host “. Svornému: jediné jednotu lidu je skutečným protagonistou dějin. Slovo svornost má metafyzickou, ontologickou hodnotu a etickou, morální hodnotu.” A hned níže vysvětluje: “Metafyzická a ontologická hodnota našeho souznění spočívá v hloubce, kterou naše jednotu nabývá z velké přítomnosti Krista, který je tím jediným, co

známe. Jsme tak obdařeni milostí, [...] že ať jsme kdokoli a jakkoli, můžeme upřímně, naivně opakovat, že neznáme nic jiného než Krista. Náš slovník nezná nic jiného než Krista. Z této ontologické hodnoty společenství pramení jeho morální hodnota: je plodem svobody. Naše svornost je plodem svobody” (*L'avvenimento cristiano*, Bur, Milán 2003, s. 65).

Toto slovo je krásné: svornost. Svornost znamená mít jedno srdce. Jsme sjednoceni Kristem a jedině v pohledu na něj nacházíme svou jednotu, jedině v potvrzení Kristovy přítomnosti jako jedině věci, ke které jsme skutečně připoutáni. Co je nám vlastně nejdražší? Naše odpovědnost za jednotu hnutí se odehrává především v tomto aktu svobody. Odpovědnost za charisma a odpovědnost za jednotu hnutí jsou tedy vzájemně úzce propojeny. V témže textu Giussani vlastně říká: “Podstatu našeho charismatu lze shrnout do dvou bodů: - za prvé do zvěstování, že Bůh se stal člověkem (úžas nad tím a nadšení z toho); - za druhé do potvrzení, že tento člověk je přítomen ve 'znamení' svornosti, společenství, jednoty komunity, jednoty lidu” (*L'avvenimento cristiano*, op. cit., s. 67).

Vyhňeme se tedy pokud možno neplodné kritice a vzájemnému obviňování; když je třeba mluvit o druhých, dělejme to s úctou, která se rodí z vědomí, že si je Kristus vyvolil a povolal spolu s námi. Co se týče konkrétní odpovědnosti, která mi byla svěřena, jak jsem vám již napsal, přeji si, abych každému naslouchal a aby se každý cítil vyslyšen.

Za třetí, abychom mohli převzít odpovědnost za charisma, musíme v sobě a mezi sebou pěstovat postoj důvěry v církev a její autoritu. Otec Giussani nás učil, že skrze muže, kterým je svěřeno vedení církve, posloucháme samotného Boha. Příslušnost k hnutí je způsob, jakým nás Bůh povolal k příslušnosti k církvi. Poslušnost církvi, i když je bolestná, je proto jediným způsobem, jak být skutečně věrní konkrétní historii, s níž jsme se setkali.

Pokud jde o mě, jak jsem již zmínil, chtěl bych spolu s ostatními členy Diakonie zintenzivnit dialog s Úřadem pro laiky, rodinu a život, abychom navázali na požadavky, které nám Svatý otec adresoval. Každý z vás nás může v této práci podpořit způsobem, který jsem uvedl na začátku, ale především tím, že v sobě bude pěstovat úctu k osobám, které nám církev označuje jako autority. I zde vás vyzývám, abyste se vyvarovali čistě reaktivní a povrchní diskuse mezi námi, která nikomu nepomůže. Nesmíme se bát, že v konfrontaci s autoritou církve bude originalita naší tváře oslabena

Společenství jako kritérium vedení

Když jsem kardinálu Farrellovi oznámil svou ochotu převzít odpovědnost, která se po mně žádá, byl jsem si dobře vědom toho, že moment, kterým procházíme, je delikátní.

V této souvislosti chci dnes večer znovu zopakovat, co jsem vám napsal minulou sobotu. Přijal jsem své pověření jako akt poslušnosti Svatému otci a mým jediným zájmem je sloužit hnutí a životu každého z vás po dobu, která mi byla přidělena, a snažit se především splnit úkoly, které od nás úřad vyžaduje.

Konkrétněji řečeno, při plnění své odpovědnosti bych se chtěl spolehnout na přátelství a spolupráci některých z vás, kteří mi mohou konkrétním způsobem pomoci. Mám na mysli především současné členy Ústřední diakonie Fraternity. Pak si připomínám kompetentní a uznávané lidi, kterých je mezi námi díky Bohu velké množství. Nakonec myslím na mnoho lidí, kterých si vážím a které jsem v průběhu let potkal při návštěvě mnoha komunit v Itálii i mimo ni.

Kromě toho bych se rád podělil o jednotný pohled s lidmi, kteří řídí další skutečnosti, jež se vztahují k charismatu otce Giussaniho, z nichž některé jsou mimo jiné zastoupeny také v Diakonii Fraternity CL, což posiluje polyfonii různých projevů naší velké společnosti. Konkrétně jsou to *Memores Domini*, které v tuto chvíli vede - jak víte - monsignor Filippo Santoro jako zvláštní delegát papeže Františka; chci pracovat ve shodě s ním a s lidmi, které mi doporučí. Mám na mysli také Fraternitu svatého Josefa, o níž lze říci, že je „žebrem” Fraternity Bratrstva CL a sdružuje tolik lidí, kteří v našich komunitách žijí svědectví, jež je často stejně pokorné jako vzácné; mám na mysli Milosrdné sestry Nanebevzetí Panny Marie, které důvěrně nazýváme “sestřičky” a které žijí povolání blízkosti trpícím a lidem na okraji společnosti, což bylo vždy svědectvím pro nás všechny; Myslím na benediktinské mnichy z Cascinazy, na které otec Giussani vždy pohlížel jako na

kontemplativní srdce hnutí, protože jejich modlitbou je v tichosti podporován všechen náš lid; mám na mysli Fraternitu misionářů svatého Karla Boromejského, kteří žijí své misionářské povolání v kněžství a zasvěcení a hlásají Krista po celém světě podle našeho charismatu. Nakonec nechci zapomenout na Vitorchiano se všemi jeho nadacemi, protože vím, že tyto kláštery jsou referenčním místem pro mnoho lidí v hnutí a že v našich komunitách dožrálo mnoho řeholnic a řeholníků ke svému povolání.

Ke všem těmto společenstvím chovám hlubokou úctu a přál bych si, abychom ji chovali všichni. Lidé, kteří k nim patří, v nich našli naplnění svého setkání s hnutím, v němž byli vychováni ve víře. Tito naši přátelé odpovídají na své povolání a každý z nich svým specifickým způsobem svědčí o tom, že smyslem života je Kristus. Ti, kteří jsou stejně jako já a většina z nás povoláni k manželství a žijí své rodinné povinnosti, mohou najít velkou podporu v blízkosti lidí, kteří se zasvětili Bohu v těchto specifických povoláních.

Patří mezi ně kněží, ať už diecézní nebo řeholní, kteří patří k Fraternitě CL a následují toto hnutí. Všichni cítíme, jak cenná je jejich přítomnost v našich společenstvích, zvláště v době, kdy je nedostatek povolání.

Jednota hnutí a misie

Na závěr bych chtěl říci ještě slovo o povolání k misii, které úzce souvisí s naší jednotou lidu. Z našich lidí vzešlo mnoho vzdělávacích a charitativních děl, neziskových a servisních organizací, kulturních center a spolků, které podporují život rodin, odbornou práci učitelů, lékařů, vysokoškolských pedagogů a vědeckých pracovníků, odborníků, podnikatelů a dalších kategorií, společenskou a politickou angažovanost těch, kteří se jí věnují. V celém tomto rozmanitém světě nachází vyjádření a konkretizaci naše svobodná a nesobecká oddanost společnému dobru. To je plod toho, co lze považovat za jádro nabídky, která nám byla předložena při setkání s hnutím: výchova. Odtud vše pochází.

Naši lidé jsou velkorysí, dokázali vybudovat místa, kde zmatené a zraněné já dnešních lidí může najít přijetí, světlo a podporu. Cítím, že dnes je více než kdy jindy naléhavě nutné, aby se všechny možné zdroje a energie daly do služeb této tvořivosti, která vychází z víry, v níž jsme byli vychováni. Proto od nynějška děkuji všem, kdo žijí každodenní obět', která je od nich vyžadována, aby se uprostřed rozporů tohoto světa již mohl objevit svět nový. Máme před sebou období kreativity a misie. Pusťme se tedy do práce. Bůh nás vyzývá, abychom žili svobodně a odvážně ve světě, který očekává zvěstování jeho přítomnosti. A my na tuto výzvu odpovíme, budeme-li věrohodnými svědky krásy toho, s čím jsme se setkali.

„Dílem Fraternity,” učil nás otec Giussani, “je růst hnutí ve službě církvi” (*Attraverso la compagnia dei credenti*, Bur, Milán 2021, s. 78).

Hnutí a jeho růst jsou tedy dílem, které církev svěruje do našich rukou i v této chvíli. Z tohoto důvodu, poté, co jsme na začátku roku ukončili revizi textů Zahajovacího dne a pokračovali v práci na knize Vytváření stop v dějinách světa, navrhuji, abyste si během prosince znovu přečetli dopis, který otec Giussani napsal Fraternitě 22. února 2002 u příležitosti dvacátého výročí papežského uznání. Může nám totiž být nápomocen i v tomto období přechodu.

Církev nás v nadcházejících měsících zve k práci „svěšené zvláštní přímlově Božího služebníka otce Luigiho Giussaniho”, jak mi napsal prefekt v dopise, kterým potvrdil jmenování. Moment, který prožíváme, pokračuje kardinál Farrell, „vyžaduje práci, která je inspirována modlitbou, reflexí a sdílením na různých úrovních hnutí”. Proto vás žádám, abyste věnovali chvíli svého dne tomu, že se budete jednotlivě nebo společně s ostatními modlit modlitbu Anděl Páně a Dantův chvalozpěv na Pannu Marii (tak drahý našemu zakladateli), a žádám vás, aby nám tento čas posloužil k osvětlení bezpečné cesty, která je před námi, abychom zakusili objetí svaté Matky církve, abychom přinesli zralé plody naší cesty ve světě pro “lidskou slávu Kristovu”.

Letošní rok je mimořádně zasvěcen svatému Josefovi, kterému jsem velmi oddán, a tak bych rád zakončil slovy:

*„Zdráv buď, strážce Vykupitele
a choti Panny Marie.
Tobě Bůh svěřil svého Syna,
v tebe vložila svou důvěru Maria,
s tebou se Kristus stal člověkem.*

*Ó blahoslavený Josefe, ukaž se i nám jako otec
a ved' nás po cestě života.
Vypros nám milost, milosrdenství a odvahu
a chraň nás ode všeho zlého. Amen.”*

(František, Apoštolský list *Patris corde*, San Giovanni in Laterano, 8. prosince 2020, Slavnost
Neposkvrněného početí Panny Marie)

Veni Sancte Spiritus.